

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 140. szám.
TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Főmunkatárs:

HAUGH BÉLA.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANÍTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Szerkesztőségünknek örömnappja van. Közeledünk egy éves pályafutásunk vége felé; közönségünk jóakarata, hogy úgy mondjuk, szeretete kísért eddigi utunkon, most e szeretet mellé nem remélt kitüntetéshez jutottunk.

Méltóságos *Bezerédj* Pál ur, az országos selyemtenyészési miniszteri meghatalmazott a következő sorokat intézte lapunk szerkesztőjéhez:

Szekszárd, 1905 november 24.

Igen tisztelt Bodnár ur!

Miután egyrészt eddig is szíves volt behatóan foglalkozni az intézet ügyeivel, másrészt pedig egy előkelő helyi lapra nagy szükségünk volna azon czélből, hogy abban megjelenjen mindaz, mi a közönséggel közölni szükségesnek tartunk, nagyon köszönném, ha szíves volna lapjában megemlíteni, hogy jövőre a »Közérdek« fog első sorban foglalkozni a selyemtenyészési felügyelőség ügyeivel és így a »Közérdek« tekintendő ezentúl a selyemtenyészési felügyelőség hivatalos lapjának.

Kérésemet ismételve maradok szíves üdvözlettel tisztelője

Bezerédj Pál.

Hálás szívvel fogadjuk e kitüntetést, büszkéek vagyunk reá. Jönne bárkitől, nem lenne nekünk olyan becses, mint így, mert tudjuk *kiől* jön. A munka embere ir nekünk, szerény munkásoknak, ez tehát megbecsülése nemcsak a munkának, de annak a programnak is, amelyet magunk elé tűztünk.

»Büszkeségünk, a világszerte híres selyemtenyészés maga megérdemelne egy külön lapot.« Ezt irtuk az év elején. S hogy ne lenne most a mi örömünk nagy, amikor a selyemtenyészési ügy lelkes apostola a mi bizonyára csekély tudásunkat, de a jó ügynek használni vágyó erős akaratunkat hívja el az ő nemes törekvései tolmácsául?!

Szívvel és lélekkel ajánljuk fel tehát a mi becsületes, minden érdek nélkül való szolgálatunkat a szent, hazafias ügynek s mély hálánkat és köszönetünket fejezzük ki azért, hogy: »megmértünk« s ily fontos országos és hazafias ügy szolgálatára — »méltonak íteltünk.«

A »Közérdek« szerkesztősége.

A polgári osztály.

Szekszárd rendezett tanácsu város polgármestere székfoglaló beszédében úgy nyilatkozott, hogy egyrészt a város anyagi gyarapodását, másrészt szellemi fejlődését fogja leginkább szívén viselni. Annak idején megemlékeztünk arról, hogy nem tudjuk biztosan, mit gondol a polgármester ur a kulturális fejlesztésről s megemlékeztünk azt is, hogy az egyedüli lehetséges kulturális fejlesztést a polgári osztály értelmi színvonalának emelésében látjuk.

Minden város igazi erőssége az értelmes és független polgárság. A polgárságon természetesen nem a parasztságot értjük első sorban, hanem az iparos és kereskedő osztályt. A történelmi fejlődés is azt bizonyítja, hogy ott fejlődött ki igazi városi élet, a hol a polgári osztály jelentős szerepet játszik, ott virágzik leginkább a kultúra, a hol vagyonos és értelmes polgárság lakik. A hivatalnok száma aránylag mindenütt csekély s ha szellemi tekintetben felül is mulják mások műveltségét, anyagilag a leg-ritkább esetekben függetlenek és sokszor nem is érdeklődnek a város érdekei iránt, mert ott tartózkodásuk ideig-

TÁRCZA.

Egy hazátlan apostolnak.

Alacsony kis házban, szegénynek születtem,
Anyám varrogatva virasztott felettem.
Kenyerünkkel nehéz munkával szereztük,
De azért jó ízűn, s panasztalan ettük.
Olyan szót soha sem hallott a mi házunk:
Hogy a ki gazdagabb, rosszabb volna nálunk.

Alacsony kis házban, szegénynek születtem,
Földünk sem igen volt több, egy kapanyom sem
Kis telkünkön kívül, e haza földjéből,
De nem róttuk ezt föl a hazának vétkül.
Magyar vagyok, — ez volt első szó a számon,
S a hazaszeretet első imádságom!

Alacsony kis házban, szegénynek születtem,
De a bölcsődal már zsoldár volt felettem.
S templommá avatta alacsony kis házunk
Esteli, reggeli édes imádságunk.
Mindig a jó Isten volt a mi oltalmunk,
Örömlünk a jóban, bajban bizodalomunk.

Alacsony kis házban, szegénynek születtem,
S ott nevedtem föl emberszeretelen.
Nem is a szegénység, saját törpessége
Tesz valakül rosszá, s szíve üressége.
Ki lelkét, hazáját áruba bocsátja:
Annak nem a kenyer, — más a nyavalyája!

SZABOLCSKA MIHÁLY.

A bosszu.

Az öreg Matyej juhásztor pálinkás hangon szót a készülődő keresztfiához. „Ne menj el Ondrej fiam, hideg van nagyon odakünn, rád szakad az éjszaka nemsokára, meg tudod-e tizenhároman ültünk az asztalnál, az meg, Jézus segíts, soh'se szokott jól végződni. Maradj nálam az éjszakára, majd csinál az asszony valahol egy kis helyet!“

Köszönöm keresztapám, de el kell mennem még ma. Ha most elindulok nyolcz órára elérek Lehotára és ha nem fog havazni, nem lesz semmi baj. Tudja keresztapám, el kell vinnem a jegykendőt, holnap lesz a kézfogóm, meg aztán megígértem a Hankának, hogy ma este még ott leszek vacsorára! S hiába tartóztatták a többiek is, a legény nehézkes léptekkel bár, elindult a keményre fagyott országuton.

Egyideig, míg a pálinka kipárolgott belőle, csak nehezen tudt előre haladni, de később mind nagyobb és nagyobb tért hagyott a háta mögött.

A lenyugvó nap sugarat vérvörösre festették a befagyott hegyi patak ezüstös tükrét, mikor befordult a lehotai erdőbe.

A ledölt fenyőfákkal s hóval borított uton már sokkal nehezebben haladhatott, úgy, hogy mikor az erdő közepére ért, teljesen rásötétedett. De hát rég ösmerős volt

az erdőben, egyideig tehát csak ment-ment, végre azonban bosszantani kezdte az, hogy még mindig nem ért ki a tisztásra, holott már ilyen tájban máskor otthon szokott lenni.

Eközben még a hó is kezdett sűrű pelyhekben hullni, a mi bizony nem volt inyére a legénynek.

Egyszerre csak a távolból kísérteties tivőtő hangok ütötték meg a fülét, a mitől minden csepp vér a lábába szállt. Ismerte ő már ezt a hangot, hallotta is sokszor, de csak messziről.

Sietésre készítette hát zsibbadó lábait, hisz már csak ki kellett érni az erdőből.

S csakugyan alig tett még néhány lépést, látta, hogy a fák elkezdzenek gyűrűlni s végre teljesen elmaradtak. Kierve a tisztásra, nem tudta magát sehogysem tájékozni. Ha voltak is a közelben falvak, nem láthatta őket az áthatolhatatlan sötétségtől.

Bizonytalanul indult hát egyenesen. A csipős északi szél a szemébe szórta a havat s lábait mindjobban hatalmába kerítette a zsibbadás. Ugy szeretett volna leülni, pihenni, de tudta, hogy akkor nem kel fel többé. Már már majdnem kidúlt, a mikor messze halvány világosságot vett észre. Új erőt öntött az zsibbadt lábaiba s megkészesedett gyorsasággal sietett előre.

Nemsokára el is érte a kis házat, de bizony nem tudta, hogy milyen faluban van. Odavánszorgott hát az ablakhoz és meg-

lenes. A földbirtokos osztály — fájdalom, erőben megfogyatkozott, — de különben is birtokain szokott megvonulni s nem igen mutat hajlandóságot a városok felvirágoztatására, mert ott nem tartózkodik, tehát semmi érdek sem kényszeríti arra, hogy a várost fejlessze.

Marad tehát a polgárság, az a polgárság, a melynek legfőbb érdeké, hogy városa kifejlődjék, hatalmas és virágzó legyen. A polgárság van leginkább a városhoz kötve, a városokban kell az iparnak és kereskedésnek legerősebben kifejlődni s hogy ez megtörténhessen, a polgárságnak minden erejét meg kell feszíteni; mindent el kell követnie, hogy anyagi és szellemi boldogulásuk útjából az akadályok elháríttassanak.

És mit látunk Szekszárdon? Van-e itt ipar, van-e itt kereskedés? Vagy annak nevezhetjük-e azt, a mi van? És hol van itt a vagyonos, független polgárság? Ne értsen félre senki. Nem kivételekről beszélünk; nem azt akarjuk mondani, hogy egy-kettő nincsen, hanem igenis állítjuk, hogy általánosan a polgári osztály helyzete sanyaru és alacsony színvonalu. A fogyasztó közönség bizalmatlan kereskedőihez és iparosaihoz, viszont ők nem sokat törődnek megrendelőikkel. Innen van, hogy tömördek vásárlás és megrendelés a fővárosban történik. Ez pedig egyenesen a helybeli ipar és kereskedés rovására megy.

De ezzel szemben a polgári osztályt valami halálos közömbösség, nembánomság zsidbasztja. Alig akad ember az egész városban, a ki ezen dolgok iránt valamelyes érdeklődést tanusítana, alig akad ember, a ki iparkodnék az okokat megkeresni és a módokat megtalálni, a melyek a bajokat orvosolnák. Nincs senki a polgári osztályban, a ki társait tömörülésre buzdítaná, a ki kísérletet tenne arra, hogy a polgári osztály helyzetének javítása megkezdessék.

zörgette. Alig telt el néhány perc, mogorva hang szólt ki az ablakon „Hé! ki az, ki háborgat ilyen istentelen éjszakán?”

„Én vagyok, a Csányi Ondrej Lehotáról, eltévedtem s azt se tudom hol vagyok. Eressz be jó ember az éjszakára, az istállóban is meghuzom magam. Nem bírok tovább menni, a hideg megdermesztette tagjaimat s ha nem eresztessz be, itt esznek meg a farkasok. Hallod az üvöltést?”

„Á! hát te vagy az Ondrej, be akarnál jönni? hehehe! Hát emlékszel a Sanesik Misóra? a kitől szép szóval, piros víganóval elesaltad a szeretőjét. Emlékszel-e arra az éjszakára ott az erdőben, mikor azt mondtam, hogy „lesz még a kutyára dér?” Hát csak menj most szépen Lehotára, nem messze van, vár a Hanka jó mükával¹⁾ turó és faggyu is jut rá; meg oztán párolgó hriatával²⁾ hehehe . . . És becsapta hirtelen az ablakot.

*

Reggeledett. A nap fehér sugarai fáradtan suhantak át a szűz tiszta havon s a néhány véres emberi csonton. S a messze távolból még egyre hangzott a farkasok rémes üvöltése . . .

Lehotán meg egy szép tót lány várta, várta a jegykendőjét — hiába.

Lindtner Vilma.

¹⁾ mika: forró vízbe habart fekete liszt.
²⁾ hriata: spiritszból égetett és fűszerezett édes ital.

A polgármester ur kulturális fejlesztést ígért. Elemi iskolákat, polgári iskolákat, gimnáziumot nem kell állítani, mert hiszen van. A gimnázium nevel értelmiséget, hivatalnokokat, a polgári iskola is nevel mindent, csak polgárságot nem. Hát ha kulturális fejlesztésről van szó, akkor mindenképp el kell emelni a polgárság kulturális színvonalát, ha valamelyes ipariskola segítene is egy kicsit a bajon, ez nem lehet elég. Ezzel még nem lehet erős, független polgárságot produkálni; ez csak az iparosok szakképzettségét növelné, a mi hatalmas erő ugyan, de nem minden. Hanem igenis az anyagi boldogulás útjait is meg kellene keresni és megmutatni s ezen az úton járva lehetne fejleszteni a polgárság kulturális színvonalát.

Ha a polgármester ur ilyenformán érti a kultura emelését, kétségkívül szerencsésnek kell gondolatát mondani s ha ezt meg is csinálja, nagy érdemeket szerez Szekszárd fejlesztése körül.

Mert Szekszárd ez idő szerint nem illik bele a rendezett tanácsu városok keretébe. Nem csak külső képének falusias jellegére gondolunk, hanem a polgári osztály hiányára hiatkozunk. Addig, a míg meg nem alakul az erős és független polgári osztály, a míg az ipar és kereskedés gyermekkorát éli, addig nem lesz itt soha városias az élet. És ez nem is lehet, mert hiányozni fog az anyagi jólét s e nélkül nincs városi fejlődés.

Maguknak az iparosoknak és kereskedőknek áll leginkább érdekükben, hogy a szekszárdi falusias állapotok megszűnjenek, hogy a közönséget magukhoz vonják s így saját anyagi boldogulásukat előmozdítsák. Hogy ez megtörténhessen, első kötelességük hivatásuknak élni s annak teljes komolysággal megfelelni. De másrészt erős tömörülésre is szükségük van, hogy együttesen sikerrel kísérlelhessék meg azt, a mi egyesekben kívánságkép él s a mit egyesek meg nem valósíthatnak. És ha a város vezetői támogatni fogják törekvéseiket — ezt pedig bizonynyal meg fogják tenni — akkor meglesz a mód arra, hogy erős, független polgárság váltsa föl a mostani eladósodott, boldogulni nem tudó adózókat.

Gazdasági csőd.

Megyünk a lejtőn lefelé. Lassan talán, de elég biztosan. Nem kell hozzá különös jóslási tehetség, megjósolhatja akárki: csőd lesz a vége, s még csak nem is ama bizonyos hamis bukás, a mikor a megbukott markába nevet, mert már eleve biztosította magának a busás nyereséget. Igazi bukásnak néz eléje ez a szerencsétlen ország. Évtizedek nem ugyan rohamos, de szolid munkájával megszerzett jóhírre, hitele van feltéve egy kártyára. A játék merész, mint a ki 19-re még kártyát kér, hogy — huszonegye legyen . . .

Tolnavármegye legelőkelőbb birtokosai között érdekes beszélgetés folyt pár nappal ezelőtt. A gazdasági bajokról beszélgettek. Szóba jött először is a bor, hogy bár alig termelt s még sem lehet eladni.

„S ti még csodálkoztok ezen? — szólalt meg a beszélgetők egyike s elmondott egy esetet:

Szekszárdról valaki levelet írt nem rég egy tekintélyes borkereskedőnek — a nevet is megmondhatjuk: Jaliának, hogy az idén bátran jöhet, olcsón s jó bort vehet. A felelet az volt, én is adnék olcsót is, jót is, de a külföld előtt teljesen *elvesztettünk minden bizalmat, senki sem mer nagyobb üzletek megkötésébe bele bocsátkozni.*“

„— Miről van szó, a külföld bizalmáról? — mondok én ennél szebbet! — szólalt meg egy másik úr:

Szekszárdon egy előkelő vármegyei tisztviselőnek engedménye van egy vasutra, mely a baja — bátaszéki hidtől kiágazva, Szekszárdon, Tevelen, Dombóváron át Balaton-földvárig vezetne. Hitelt, pénzt egy belga pénzcsoport adott volna hozzá, még pedig annyit, hogy nemesak egy viczmális futotta volna belőle. Amerre ez a vasut elkanyargott volna, gyárakkal akarták megrakni a vidéket. Mint az emberi testet keresztül kasul ágazzák a vérerek, így kacskaringózott volna az a vasut, a füstölő gyárak lettek volna ama bizonyos tápláló vérszerek. . . . Vége ennek is, nem rég érkezett meg a végleges döntés: *Magyarországon a jelenlegi zavaros viszonyok között pénzt befektetni teljes lehetetlenység . . .* Tehát majd valahol más, normális viszonyok között élő államnak fog fűnyölni az a vasut . . . Nekünk pedig megmarad a szekszárd-rétszilasi: teherszállítással súlyosbított személyvonat, igaz, hogy közbe közbe: „harminezhat lóval“, de végre valahára egy közvetlen kocsival s gyorsított menetsebességgel . . .“

„— Azzal a fészkes ördöggel — szólalt meg a harmadik úr, hát azt sem tudjátok mit üzent Szterényi, a multkor itt járt államtitkár? *180 ezer koronába kerülne a Szekszárd-rétszilasi vasutnak ekként való berendezkedése. De nincs hitel, nincs pénz, nem lesz tehát külön személyvonat, nagyobb gyorsaság, közvetlen kocsik se lesz, csatlakozó állomás se lesz.*“

Nem lesz semmi!“

— Gondolkozhatunk ezen a kis történeten.

A semmi, biz nem sok. Pedig valamiből megélni sem könnyű, de próbáljátok csak gazdák a semmiből élni, ez már aztán valami.

Igazán akaratlanul is arra gondol az ember: Nem lehetne a kártyakeverést valahogy sürgetni? Tizenkilenczre hadd jönne mennél hamarabb a — *huszonegy*, vagy ha nem, hát ama bizonyos — fűcses?

Legalább *elől lehetne kezdeni a játszmat!*

Az országos párbajellenes szövetség.

Az oknélkül való párbajozás, a társadalmi életünkben általánosan grasszáló párbaj-mánia ellen küzdeni: minden lovagias embernek — hogy úgy mondjuk, becsületbeli kötelessége. Ezt cselekszi az „Országos párbaj ellenes szövetség”, amely nem arra szövetkezett, hogy tagjaitól nyilatkozatot csikarjon ki, hogy *párbajozni* egyáltalán nem fognak, czélja csak az, hogy a könnyen elkerülhető párbaj eseteket kevesbitse, hogy küzdjön a társadalmi előítéletek ellen s törvényhozási intézkedést készítsen elő a párviadal megszüntetésére.

A szövetségnek Magyarország művelt társadalmához intézett felhívása így hangzik: „A párviadatok előítéletének fokozatos leküzdése végett szólítjuk sorompók közé Magyarországot művelt társadalmát!”

A harc Európában szerte csaknem mindenütt folyik már korunknak eme legnagyobb előítélete ellen. Magyarország a küzdők sorából legkevésbé maradhat el, mivel éppen hazánk áldott földje az, ahol legtöbb könnyel öntözött vérvirágot termelt a letűnt századok eme vészes hagyománya.

Szövetséget alkotunk tehát, hogy ellene mi is fölvegyük a küzdelmet. Jól tudjuk, hogy a párviadatok nagy előítélete egyszerre nem fog rohamunknak tágitani; de tudjuk azt is, hogy a művelt és emberséges lelkek kitért együttes küzdelmének sokáig ellene állani nem lesz képes.

Meghívunk tehát szövetségünkbe mindenkit, aki ezt a nemes és hazafias küzdelmet föl akarja vállalni.

Meghívjuk Magyarországot művelt, lovagias férfait, akiknek vállán a felelősség sulya nyugszik.

Meghívjuk Magyarországot művelt hölgyeit is, hogy gyöngéd kezükkel a multak véres hagyományait a nemzet homlokáról letörölni segítsék.

Meghívjuk az ifjúságot is, hogy hazánk jövődjé számára küzdelmünkben termékeny hitet merítsen.

Szövetségünket e végből nemzeti alapokra fektettük s más országok példáját nem utánoztuk. Lehetetlen nem akarunk s a lelkiismereteken erőt venni nem szándékunk. Tagjainkat csak igen csekély áldozatra hívjuk föl. Pártoló tagjainknak pedig tetszésükre bizzuk a hozzájárulást. A legkisebb áldozat is becses ott, a hol a szándék tiszta.

Az egyesített erővel minden téren küzdelmet akarunk folytatni a nagy előítélet ellen. A társadalmi fölfogásokat meg akarjuk tisztítani a tulzásoktól és nyegleségektől. Családban, irodalomban, társas életben tartós cselekvéssel akarunk hatni. Elő akarjuk készíteni a törvények czélszerű reformját is. És ahol lehet, békítő kézzel korlátozzuk a hiábavaló vérontást. És bízunk benne, hogy küzdelmünk végső eredménye a párviadatok előítéletének kiküszöbölése lesz.

Ha Isten is velünk van, ezt a czélt a legderékabb hazafiak közreműködésével, hazánk hasznára el fogjuk érni.

Az Országos Párbajellenes Szövetség elnöksége, tisztikara és igazgató tanácsa: Tiszteleti tag: Don Alfonso Bourbon osztrák-észtei herceg, spanyol infáns Ó királyi Fensége. Elnök: Rakovszky István az állami számvevőszék elnöke. Alelnökök: dr. Bókay Árpád udv. tanácsos, egyetemi tanár, dr. Balogh Jenő egyetemi tanár, Dessewffy Arisztid képviselőházi háznagy tanácsos, Ziperovszky Károly műegyetemi tanár. Főtájtár: Gergely Ede a magyar leszám. és pénzváltóbank főtisztviselője. Ügyész: dr. Edvi Illés Károly ny. kir. ügyész, ügyvéd. Pénztáros: Koller József főszámvető tanácsos. Igazgatótanácsos: madarasi Beck Nándor udv. tanácsos, a Jelzálogbank elnökgazdátja, dr. Beóthy Zolt egyetemi tanár, dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., orsz. képviselő, gr. Gsáky Albin a főrendiház elnöke, Dárday Sándor az állami számvevőszék alelnöke, dr. Edvi Illés Károly ny. kir. ügyész, ügyvéd; lovag Falk Zsigmond, udv. tan., vezérigazgató, dr. Gerenday György, az Athletikai Szövetség alelnöke, kincstári jogügyi főtanácsos, Glück Frigyes

székesfővárosi biz. tag, Hauszmann Alajos műegyetemi tanár, hatvani Hatvány József főrendiházi tag, dr. Hausser Adorján kassai-oderb. v. főfelügyelő, dr. Heil Fausztin, közigazgatási bíró, csetei báró Herzog Péter földbirtokos, Hoitsy Pál író, botfai Hívós József udv. tanácsos, Ivánka Oszkár orsz. képviselő, Josipovich Géza orsz. képviselő, Kácsér Lipót író, dr. Kenedi Géza lapszerkesztő, dr. Kéty Károly egyetemi rektor, Klimes Gyula számszéki elnöki titkár, Kosuthány Géza kir. táblai bíró, Lánzy Leó udv. tanácsos, elnökgazdátja, dr. Lichtenberg Kornél egyetemi m. tanár, dr. Müller Kálmán főr. tag, egyetemi tanár, Rákosi Jenő főrendiházi tag, az Otthon elnöke, dr. Szalágyi Aurél Dunagözh. társ. felügyelő, Szentiványi Árpád orsz. képviselő, dr. Vámbéry Ármán egyetemi tanár, dr. Vámbéry Rusztem egyetemi m. tanár, Vészi József min. tanácsos, az Ujságírók egyesületének elnöke, ifj. gróf Zichy János orsz. képviselő.

Az Országos Párbajellenes Szövetség alapszabályaiból közöljük a következőket:

A szövetség czíme és székhelye. „Országos párbajellenes szövetség”, székhelye Budapest. Az egyesület pecsétjén e czim, mint körirat alkalmaztatik, közepén olajjaggal.

A szövetség czélja a párviadal s az ennek alapját képező társadalmi előítéletek ellen való küzdelem, valamint a törvények oly módosításának előkészítése, amelyek a párviadal megszüntetésére alkalmasak.

E czélok elérése végett az egyesület:

a) gyűléseket, felolvasásokat és szaktanácsokat rendez, — irodalmi tevékenységet fejt ki, — s társadalmi és törvényhozási uton a párviadal megszüntetését szorgalmazza;

b) saját kebelében állandó becsületbíró-ságot alkot (11. §.), melynek szervezetét a választmány előterjesztése alapján a közgyűlés, ügyrendjét pedig maga állapítja meg.

Az egyesület tagjai: a) *disztagok*, a kiket az egyesület, kiváló érdemeik elismerésül, ilyenül közgyűlésen megválaszt; b) *alapító tagok*, a kik egyszer s mindenkorra *legalább 100 korona* befizetésével lépnek be; c) *rendes tagok*, a kik *3 évre terjedő kötelezettséggel, évi 3 korona* fizetésére kötelezik magukat; d) *pártoló tagok*, a kik kifejezetten, mint pártoló tagok lépnek be tetszés szerint fizetendő évi díjjal. 6. §. Az egyesületnek tagja lehet minden feddhetetlen előéletű s a magyar állam területén lakó férfi. Pártoló tagokul ugyanezen föltételek alatt nők is beléphetnek. 7. §. Tagságra irásban kell jelentkezni az elnöknel vagy a titkárnál. A jelentkezőt a legközelebbi ülésén az igazgatótanács, indokolás nélkül, titkos szavazással, fogadja el, vagy utasítja vissza.

Valamennyi tagnak joga van: az egyesület nyomtatványait, a külön meghatározandó, kedvezményes áron megszerezni, — továbbá az igazgatótanácshoz irásbeli indítványokat és észrevételeket benyújtani.

Mint hogy törvényeink nem részesítik a becsületet kellő és teljes védelemben, a szövetség nem követeli tagjaitól azt az ígéretet, hogy *sohasem fognak párbajt vívni, hanem e tekintetben is fenhagyja* mindegyik tagjának cselekvési szabadságát.

Az egyesület minden tagja jogosítva van lovagias ügyét elintézés előtt az egyesület igazgatótanácsa elé terjesztetni s annak intézkedését akkor is kikérni, ha ebbe ellenfele bele nem egyezett. E jog a segédeket közvetlenül is megilleti.

A mely tag akár közvetlenül, akár segédei útján az egyesület becsületbíró-ságához fordul: ügyét ennek határozata előtt lovagias uton el nem intézheti.

E szabály alól kivételnek a tartalékos, nyugdíjas és szolgálaton kívüli viszonyban lévő tisztek, hadapródok és ezekkel hasonló állású katonai egyének, a kik becsületbeli ügyeikben kizárólag saját katonai becsületbíró-ságuk ítélkezése alá tartoznak.

A ki a derék egyesület működési irányáról bővebbet akar tudni, forduljon titkárságához (Budapest, V. Dorottya u. 6).

Busbach Péter †

Busbach Péter, vármegyénk jeles szülötte, a mult pénteken, november 17-én váratlanul elhunyt Budapesten. Két héttel ezelőtt még elnökölt az ellenzéki város atyáknak a Sas körben tartott ülésén s résztvett Budapest törvényhatósági bizottságának legutóbbi rendes közgyűlésén is. Régebben a szabadelvű pártnak volt egyik oszlopos tagja. Erős, határozott egyéniségével s nem mindennapi tehetségével, kivált a 80-as, 90-es években, mint politikus tekintélyes pozíciót szerzett s vezető szerepet vitt a főváros társadalmi életében is. A fővárosi törvényhatósági bizottságnak egyik legrégebbi tagja volt s ott találjuk minden humanus s hazafias mozgalomban. E téren szerzett érdemeinél fogva meglehetősen nagy népszerűsége tett szert. Régebben igen megbecsülték szép jogi tudását, egy ízben a magyar orsz. jogászgyűlésnek is elnöke volt. Ügyvédi irodája is szépen virágzott, de később őt is elérte az öreg ügyvédek sorsa, évei szaporultával fogytak, egyre fogytak a kliensei. De a nagyműveltségű, széles látókörű férfi könnyen segített magán, felvette az írói tollat, a melyet már előbb is kedvvel forgatott s leginkább a Pesti Hirlapnak írogatott. Tartalmas vezércikkei s más közleményei révén jóhangzású írói névre tett szert. Jól értesültségről tanuskodó, magvas politikai fejtegetései mindenkor kapósak voltak a Pesti Hirlap törzsolvasói előtt, különösen becsülték benne a férfias határozottságot, a melyet mindenkor bátran sikra szállt elvei mellett. 1898-ban két kötetes munkát is irt „Egy viharos emberöltő” czímen. De ez kemény kritikájával s talán nem is mindég tárgyilagosságával inkább csak ártott népszerűségének.

Vármegyéjéhez, bár innen távol élt, erős szeretettel ragaszkodott, az itteni régi világról szóló visszaemlékezései meleg közvetlenséggel vannak megírva. Később azonban igyekezett mindenféle összeköttetést vármegyéjével megszakítani. Nem tudta elfelejteni, hogy a kölesdi kerületben Pichler Győző megbuktatta. Lapunk szerkesztőjéhez intézett pár levele mély elkeseredés hangján szól; a vármegye akkori intéző körének lanyha eljárásában látja bukásának okát. „Ne csodálja tehát — írja — ha megszakítok, vagy megszakítani kívánok minden összeköttetést azzal a vármegyével, amely engem kebeléből kizárt és kitagadott.”

Ez azonban nem akadályozhat meg bennünket abban, hogy mély részvétellel ne álljunk meg ravatalánál annak a férfinak, a ki e vármegyének hosszas közéleti szereplésével mégis csak mindenkor dicsőséget szerzett.

Isten nyugtassa meg haló porában s e vármegye általános kegyelete és igaz részvéte engesztelje ki a szülőföld iránt, amely most néma kegyelettel áll elhunyt jeles fiának frissen behantolt sírjánál.

Busbach Péter rövid életrajza ez:

1827-ben Gyöngyösön, Tolnavármegyében született. A szabadságharc alatt a 22 éves *Busbach* Péter felcsapott honvédek. Rövid idő alatt felvitte a kapitányságig. Az abszolútizmus első éveit mint joghallgató s utóbb mint ügyvédségét töltötte el Budapesten, *Széher* Mihály ügyvédi irodájában, majd megszerzi az ügyvédi oklevelet s önálló irodát nyit. 1857-ben Eszéken nőül vette *Bartholics* Emmát. Nemsokára bevásztották a törvényhatóság tagjai közé. Nem kevesebb mint 40 esztendeig volt városatyja. Mint ügyvéd, a jogászközönség körében is jó névre tett szert. Egy ízben a magy. orsz. jogászggyűlésnek is elnöke volt. Tizenhat esztendeig volt orsz. képviselő. 1892-ig a Terézvárost képviselte, amikor *Radocza* János került helyébe; ő akkor Kölesden, Tolnamegyében, kapott mandátumot egészen addig, míg *Pichler* Győzőben erősebb ellenfélre nem talált. A Budapesti Korcsolyázó Egyesületnek 31 esztendő óta elnöke volt. A magyar-német evangélikus egyház egyik főfelügyelője is volt s mint publicista évek hosszú során át működött. 1898-ban két kötetes munkát is írt: „Egy viharos emberöltő” címen. A nyarat rendszeren Alt-Aussében, saját nyári lakában töltötte.

Vasárnap délután temették el nagy részvétellel a városligeti korcsolyacsarnokból. A temetésen nagy résztvevő közönség volt, megjelentek a nyenyenyoleczas honvédek és a közuti vasutak alkalmazottainak küldöttsége. A szertartás után, melyet *Horváth* Sándor evangélikus lelkész végzett, a korcsolyázó-egyesület részéről *Szentgyörgyi* Imre igazgató méltatta az elhunyt érdemeit. Az elhunytat a Kossuth-mauzóleum közelében, a főváros által adományozott díszsírhelyen temették el.

Egy főispánság epilogusa.*

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Mintán a „Tolnamegyei Közlöny” és a „Közérdek” között a főispán-kérdésben történt *izenet-váltás* közben az én igénytelen nevem is szóba jött s miután amannak 46. számában — úgy sejtem s tán nem tévedek? — oldalgóság intéztem felém: legyen szabad b. lapja legközelebbi számában egy kis helyet kérnem soraim közzétételére.

Megtisztelő fölhívás folytán én is résztvettem a nov. 7-iki közgyűlést megelőző bizalmas értekezleten s így mint „jelenvolt, bizonyoságot tehetek arról”, hogy a *Simontsits* Elemér urral szemben kifejezett elismerés kérdésében a „Közérdek” nek van igaza, *Rátkay* is, *Schwet* is és — bár burkolt alakban — *Boda* is megemlékezvén *Simontsits* Elemér ur kiválóságáról. Készséggel elismerem, hogy az ő fényes tehetsége előtt én hajtottam meg legjobban az elismerés zászlóját, ezen az alapon kérve, hogy ne bocsássa azt a mostani kormány rendelkezésére. De hát nem tehetek róla, ha tartozék bárki, akármelyik politikai párthoz, vagy felekezethez, legyen bármilyen ellentétes egy, vagy más, avagy éppen minden kérdésben véleményünk s vívjunk akármilyen csatát az elvek, a meggyőződés fegyvereivel: azért az érdem, a tehetség előtt meghajlom s ennek kifejezést adni mindenkor és mindenütt van bátorságom, mert — úgy érzem — ezt parancsolja a tisztesség, az elfogultatlanság.

És itt mondom meg: miért tette reám a „Tolnamegyei Közlöny” 46. számának közleménye azt az impressiót, mintha felém oldalgóság intéztek?

Miután csáfolni *igyekszik* a „Közérdek” nek az elismerés megnyilatkozására

* Magunk részéről befejeztünk minden vitát, az elől azonban el nem zárkoztunk, hogy eme közlítésben álló ellenzéki férfiak saját eljárása igazolására lapunk hasábjait meg ne nyissuk.

A szerk.

vonatkozó közlését, egyenként megnevezvén a felszólalókat — rajtam kívül, így szól: „Mindezt pedig szükségesnek tartottuk megjegyezni azért, nehogy a közönség azt higgye, hogy az ellenzék a maga egészében másként beszél a zárt ajtó mögött és másként a nyílt — forumon.” — Mivel a felszólaló ellenzéki bizottsági tagok „egészéből” csak én hiányozom s illetve csak az én felszólalásomat *nem próbálja meg* megczáfolni: úgy kell ezt a kijelentést értenem, hogy a „rész” én vagyok. (Talán nem illet a „Tolnamegyei Közlöny” a szerénytelenség vádjával, ha vindikálom magamnak, hogy én is az ellenzékhez tartozom?)

Hát én erre az oldalgóságára visszavágni nem akarok, bár volna élesre köszörült fringiam s bizom benne, hogy találék is, hanem egyszerűen kijelentem, hogy *engem bujkálással, kerteléssel nem vádolt senki, sohasem; mindig ott és akkor voltam, a hol és a mikor reám szükség volt; — volt, van és lesz bátorságom, — még, ha meggyanusít is érte a „Tolnamegyei Közlöny” — nyíltan, fölemelt homlokkal úgy beszélni a nyílt forumon is, mint a zárt ajtó mögött és viszont: »a zárt ajtó mögött is úgy, mint a nyílt forumon.«*

Alsónyék, 1905 nov. 20.

Szabó Károly
ev. ref. lelkész.

HIREK.

— **Erzsébet királyné emléke.** Magyar ember sohasem tudja elfelejteni azt, a ki szívéhez nőtt. Erzsébet királyné gyászos elmulásának, úgy szintén nevenapjának évfordulóján is kegyelettel emlékezik vissza a fejedelmi nagy asszonyra, ki tövis koronával is a fején, — vagy inkább talán a szívében és égő könnyel is a szemében, mindég a reménység lecsillámló fényessége volt a magyarnak... A megboldogult királyné nevenapjának évfordulója az idén vasárnapra esett, így az iskolai ünnepeket a reakövetkező hétfőn tartották meg. A főgimnáziumban *Pazár* Dezső tanár, a polgári fiúiskolában *Krammer* János igazgató, a leányiskolában pedig Kovácsné *Nagy* Lujza mondott emlékbeszédet, a növendékek pedig hazafias énekekkel s szavalatokkal áldoztak a nagy halott emlékének. Ezt megelőzőleg a róm. kath. növendékek zászló alatt vonultak a belvárosi templomba, hol *Szabó* Géza hittanár tartott gyász isteni tiszteletet. A templom közepén fényesen világított ravatal volt felállítva. — *Borzák* Endre ev. ref. lelkész és dr. *Rubenstein* Mátyás izr. rabbi szintén szép egyházi beszédben emlékeztek meg templomaikban, a magyarok nagy királynéjáról s magyarították növendékeiknek az évforduló nap nagy jelentőségét.

— **Esküvő.** *Závody* Albin volt szekszárdi kir. törvényszéki bíró, rózsahegy kir. törvényszéki elnök leányával, özv. *Vasdényei* Gézánné, szül. *Závody* Irma urnővel, e hó 19-én lépett házasságra vizeki *Tallián* Andor osztópáni földbirtokos.

— **Személyi hír.** *Döry* Pál alispán a napokban Bpestre utazik, hogy a vármegyei tisztviselők országos szövetkezetének *Huszár* Ágoston elnök és *Horváth* József jegyző által összehívott értekezletén részt vegyen.

— **Brazíliai vendég Szekszárdon.** Selyemtenyészésünk világhire messze világrészekből vonja ide a tanulni vágyókat. A mult hetekben, a mint megirtuk *Tonking* egyik helytartója járt itt, Szekszárdon s most a jövő hétre egy brazíliai előkelőségnek megjelenése van *Bezerédj* Pál miniszteri meghatalmazottnak bejelentve.

— **Küldöttség a bátaiai ügyében.** A bátaiai parcellázási ügyében a napokban *Lukács* György vallás és közoktatásügyi miniszterhez Bátáról küldöttséget megy. Ugy halljuk, hogy a küldöttséget, tekintettel a község lakosainak fontos érdekére, *Döry* Pál alispán fogja vezetni.

— **Troll Ferencz** † 1818—1905. A pécsi egyházmegyének gyássa van. Jótékony-ságáról közismert nemes lelkű főpapja hunyt el f. hó 17-én *Troll* Ferencz nagyprépost, pápai prelat és trebinjei választott püspök.

A megboldogult mig élt, az özvegyek, elhagyatottak és árvák ezereinek szeméből száritotta fel a nyomor könnyeit és midőn a pécsi székesegyház mély bugásu harangja siratta f. hó 19-én d. u. 3 órakor, könnyeket esalt ezerek szemébe halálával; a harangzugásba belevegyült a rokonok zokogása, ez egyházmegye papjainak, tanítóinak és Pécs város közönségének bánatos sóhaja. A hit magasztos érzését hirdette fenkölt beszédekben ajka és keze nyomort enyhítőn mindig ott volt, hol szenvedést, anyagi szükségét látott.

Fél milliót meghaladó alapítványokat tett, mig maga nemes egyszerűségben élte napjait. Az áldott emlékü főpap rövid életrajza a következő.

Troll Ferencz 1818-ban született Hajóson, gimnáziumi tanulmányait Baján, theologiai tanulmányait pedig Pécsen végezte.

1843-ban *Scytopscky* pécsi püspök szentelte pappá és első szent miséjét szülőhelyén, Hajóson mutatta be. Egy évig Fejső-mindszenten, két évig pedig a pécsi-budai plébánián káplánkodott. Majd a püspöki udvarba került, hol 22 évet töltött.

1847-ben szentszéki jegyző, 1848-ban titkár, 1850-ben szentszéki ülnök lett. 1862-ben székesegyházi tiszteletbeli és oldalkanonokká, irodaigazgatóvá, szentszéki ügyésszé, 1864-ben valóságos kanonokká, zsinati vizsgálóvá és a házassági kötelek védőjévé nevezetett ki, 1869-ben örkanonokká, 1870-ben szent Szaniszlóról nevezett városi c. apáttá és ugyanezen évben éneklő kanonokká lépett elő, mely utóbbi minőségben Nagymányok község kegyurává is lett, ahol zárdaiskolát létesített.

E község egyházi és köznevelődési céljaira összesen 140,000 koronát áldozott.

1881-ben nyerte el a III. osztályú vas-korona-rend lovagkeresztjét, 1882-ben XIII. Leó pápa házi prelátusnak nevezte ki és 1883-ban a csillaggal diszitett jeruzsálemi szent sir rendjel tulajdonosa lett, 1888-ban elnyerte a Pro Ecclesia et pontifice rend aranykeresztjét, 1893 óta trebinjei választott püspök, 1894 óta a pécsi káptalan nagyprépostja, 1896-tól 1898-ig káptalani helynök, 1898 óta Vicarius generalis.

Aranymiséjét 1893-ban, gyémánt miséjét 1903-ban ülte meg.

— **Birtokvétel.** *Simontsits* Andorné szül. *Csávossy* Melanie 160,000 koronáért megvette *Justitoris* Gyula földbirtokosnak esztergommegei karvai birtokát.

— **Bizalmas értekezlet.** *Döry* Pál alispán 22-én táviratilag összehívta az összes főszolgabirákat s 23-án bizalmas értekezletet tartott velük. Hír szerint a póttartalékosok behívásának kérdéséről folyt a tanácskozás.

— **Hitoktató.** *Reichert* Gyula kistormási ág. hitv. ev. lelkész püspökétől megbízást nyert a szekszárdi középiskolába járó ágostai tanulók hitoktatására. *Reichert* nagyműveltségű, képzett és derék lelkész, gratulálunk kitüntetéséhez; fáradsággal járó hivatalához kitartást kívánunk. Az ágostai tanulókat eddig *Borzák* Endre szekszárdi ev. ref. lelkész oktatta.

— **Hivatal elfoglalás.** Báró *Fiáth* Elemér központi járási szolgabíró és Dr. *Hagymácssy* Zoltán tb. aljegyző e hó 23-án hivatalukat elfoglalták.

— **Áthelyezés a szekszárdi csendőrségnél.** A honvédelmi miniszter *Stolzenberg* Vilmos szekszárdi és *Nádpataky* Ágoston székesfehérvári csendőrhadnagyokat kölcsönösen áthelyezte.

— **Eljegyzés.** *Löwenstein* Samu báta-széki állatorvos eljegyezte *Löwy* Birit, *Löwy* Jakab báta-széki kereskedő leányát.

— **Rajztanári kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Harsányi* Lajos, szekszárdi születésű rajztanárt a zentai főgimnáziumhoz helyettes rajztanárnak nevezte ki. E kinevezéssel derék, szorgalmas és tehetős fiatal embert jutott a miniszter állandó kenyérhez. *Harsányi* Lajos önerejéből küzdte

fel magát. Előbb nyomdászatot tanult, majd vasszorgalmával érettségét tett s végezte a rajztanári kurzust. Ezután Budapesten, teljesen új alapon grafikai műintézetet nyitott, mely a szakkörök figyelmét is felkelté, úgy hogy értesülésünk szerint ezután az állam fog a Harsányi által elgondolt és létesített intézet tovább fejlesztéséről gondoskodni.

— **A tisztviselők lakbér ügye.** A tisztviselők a f. hó 19-ri elhalasztott értekezletét meglehetősen érdeklődés mellett szerdán délután 4 órakor tartották meg. Az ülést *Wigand* János főgimnáziumi igazgató, a tisztviselők lakbérügyének ügybuzgó előharcosa nyitotta meg. A kiküldött bizottság működését *Schneider* János előadó ismertette és bemutatta a pénzügyminiszteriumhoz benyújtandó kérvényt és mellékleteit. A tisztviselők eme kérelme szabatos rövidségben tömöríti azokat az indokokat, amelyek alapján a tisztviselők mozgalma méltányos, jogos és igazságos és amelyek minden elfogulatlan elbírálót arról győznek meg, hogy Szekszárd városában a lakás viszonyok olyanok, hogy a III-ik lakbér osztályba való fovebbi megtartása városunknak, a tisztviselők anyagi károsodását idézné elő. *Tihanyi* Domokos indítványozza, hogy a kérvény változatlanul fogadtassék el és a bizottságnak működéséért köszönet szavazzassék. *Wigand* János a hivatalok és a tisztviselők számának felemelést óhajtja, *Szabó* Ferenc pedig kiemelendően tartja azt, hogy a legutóbbi lakbér osztályozástól 1895-től hány taggal szaporodtak Szekszárdon a tisztviselők. *Markovits* J. és *Dicenty* L. és *Dánay* felszólalásai után a kérvény *Wigand* és *Szabó* pótlásával elfogadtatott. A kérvény mikénti benyújtására nézve elhatározta az értekezlet, hogy a kérvényt minden hivatal főnöke írja alá és amennyiben lehetséges, küldöttségileg juttatják a minisztériumhoz. Az értekezlet *Wigand* János elnököt és *Schneider* János jegyzőt küldötte ki, hogy *Döry* Pál alispánt, *Fink* Kálmán kir. tanácsos, p. igazgatót, *Hazslinsky* Géza törvényszéki elnököt, *Agoston* István táblabíró, *Simontsits* Elemér főjegyzőt és *Györfi* Benő p. igazgató helyettesét a küldöttségben való részvételre kérjék fel. A küldöttségre *Wigand* János, az értekezlet elnök közlekedéssel választatott be. A jelen voltak a kiküldött bizottságnak még köszönetet szavaztak és az elnök elzetésével eloszlottak azon jövőbe vetett hittel, hogy az igazságon alapuló mozgalom a küldöttség tagjai részéről hathatós támogatásban, a minisztériumban pedig méltányos elbírálásban részesül.

— **Esküdtbírói elnöki kijelölés.** A pécsi ítélőtábla elnöke a kaposvári törvényszéknél szervezett esküdtbírói elnökül, az 1906. év tartamára *Kisfaludy* Ákos törvényszéki bírót, helyettesül *Horkay* Sándor dr. törvényszéki bírót, a nagykanizsai törvényszéknél szervezett esküdtbírói elnökül *Tóth* László törvényszéki elnököt, helyettesül *Mikoss* Géza ítélőtábla bírói címmel és jelleggel fölrüházott törvényszéki bírót jelölte ki.

— **Távozó lelkész.** *Kozma* László tolnanemedi-i ev. ref. lelkész Erdélybe választott meg lelkészül.

— **Halálozás.** *Hönigsberg* Márk paksi áll. polg. iskolai tanár f. hó 17-én 64 éves korában szívizélhüdes következtében elhunyt. Elhunytáról a paksi polg. fiúiskola tanári kara a következő gyászjelentést adta ki. A paksi áll. polg. fiúiskola tanári kara mely fájdalommal tudatja, hogy szeretett kartársa, *Hönigsberg* Márk áll. polg. iskolai tanár, szívizélhüdes következtében f. hó 17-én, d. u. 5 órakor, életének 64-ik, buzgó tanári működésének 12-ik évében elhunyt. A megboldogult hült teteme folyó hó 19-én, d. u. 3 órakor az izr. temetőben helyeztetik nyughelyére. Béke lengjen porai felett! Paks, 1905. november 18-án.

Král Ignác szekszárdi köztisztviselőben álló nyerges és kárpitos iparos, *Král* János szekszárdi jónévű ékszerész édesatyja e hó 22-én, szívizélhüdesben, hirtelen meghalt.

— **Uj ut a szekszárdi vasút állomáshoz.** *Tóth* Henrik kir. mérnök pár héttel ezelőtt cikket irt lapunkba a szekszárdi vasút-ál-

lomáshoz vezető második ut szükségességéről. Laptársunk a „T. K.” útján most örömmel arról értesülünk, hogy a tervezett ut mielőbbi létesítésének ügyét *Döry* Pál vármegyénk alispánja vette kezébe. Öszintén óhajtjuk, hogy vállalkozását siker kísérje, mert csakugyan botrányos állapot, hogy egy 15 ezer lakosu város forgalmát ez a most meglévő, szűk és czélszerűtlen utacska bonyolítsa le.

— **Pénztárvizsgálat.** *Fink* Kálmán kir. tanácsos, pénzügyigazgató a dunaföldvári adóhivatalnál, *Tekus* Vilmos p. ü. titkár pedig a szekszárdi állampénztárnál rovacsolást tartanak.

— **Villanyvilágítás a vármegyeházában.** A vármegye székházába is bevezetik végre a villanyvilágítást. Évek óta folynak már a tárgyalások, de a pénz kérdés miatt mindég megbukott a czélszerű újítás. Egyelőre csak az alispán és főjegyző lakását látják el villanyvilágítással.

— **Az ipartanács tagjai.** A pécsi keresk. és iparkamara Tolnavármegye törvényhatósági ipartanácsába rendes tagokul *Wolf* Henriket, *Groszbauer* Ferenczet, pótagokul pedig *Stokinger* Jánost és *Schizler* Károlyt választotta meg.

— **Vadászati tilalom felfüggesztése.** A földművelésügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy *Sztankovánszky* János kajdaci nagybirtokos, szekszárdi és grábóczi vadászterületén, a fővadak által okozott károk csökkentése céljából, tenyésztésre nem alkalmas szarvasbikákat löhessen, vagy lövettessen s a vadat értékesíthesse. Az engedély a folyó év november 10-től december 31-ig terjedő tilalmi időre szól.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Halász* Gizella keszthelyi polgári iskolai tanitónőt, *Halászné Babits* Anna szekszárdi tanitónő leányát Miskolcra helyezte át.

— **Ártézi kut Dunaföldvárott.** Dunaföldvár községi ártézi kutat óhajt furatni, miért is megkérte a földművelésügyi minisztert, hogy egy szakférfiut küldjön a talaj vizsgálatára és véleményadásra. A miniszter a vármegye útján értesítette a községet, hogy a közegészségügyi mérnöki osztályt bízta meg a vizsgálattal és szaktanácsadásra. Vajjon mikor jutunk mi szekszárdiak csak ennyire is?

— **Uj iskola és paplak.** A szekszárdi izr. hitközség és iskolaszék elhatározta, hogy új iskolát és paplakot építtet. Vajjon mikor lesz a szekszárdi polg. leányiskola építési ügye is elhatározva?!

— **A kapszival való játék vége.** Egy idő óta gyakrabban lehet látni olyan polgárfiukat, inasokat, sőt tanulókat is, kik az utcán, a vásártéren vagy más térségen kapszlikat sütögetnek el és azzal játszanak. Ilyen kapszli sütögetésnek áldozata lett *Hegyi* József temetkezési egyleti szolgának a polgári iskolába járó fia. Addig nézegette a sütögetés eredményét, míg a kapszlinak egy darabkaja balszemébe ugrott, még pedig oly veszedelmesen, hogy a kezelőorvos a szülőknek a szem operációját ajánlotta. A szülők szerencsétlen fiukat a kórházba vitték, hol a végzetes sebesülés miatt balszemét ki fogják venni, máskülönben jobb szeme világát is elveszítené. A rendőrkapitány ur körültekintő figyelmébe ajánljuk az ilyen kapszliközölgő gyermekeket s tán korlátozni lehetne az efféle veszedelmes játékot azzal is, hogy a kereskedőket eltiltanák attól, hogy éretlen fiuknak kapszlikat adhassanak el.

— **Harapós kutya.** *Hellebrand* Ferenc szekszárdi kereskedő kiskutyája kedélyes ugatással szokta tölteni idejét gazdájának boltajtójában, de hogy e közben a kis bestia gonosz dolgokon is szokta törni a fejét, mutatja a következő eset. *Rácz* József p. ü. számvizsgáló kis leánya *Ilonka*, a múlt héten reggel gyanútlanul igyekezett az iskolába, odacsatolván táskájához, az iskolás gyerekeknel elmaradhatlan 10 órai kiflit. A kis kutyácska úgy látszik még nem reggelizett, legalább nagyon csiklandozta az orrát a friss sütemény szaga, elkapta tehát a kiflit, de a jogos tulajdonos sem hagyta igaz jussát, akaratlanul is utána kapott a kiflinek, mire azonban a mérges kis eb lábán megharapta.

A seb nyolcz nap alatt gyógyul. A kis kutya azonban alighanem súlyosan lakol torkosságáért. Az orvosi látélet ugyanis azt mondja, hogy már másokat is megharapott, így a kis ebet most vizsgálat alatt tartják s nagyon valószínű, hogy ez után, mint közveszélyest, a főkapitány kiirtatja az árnyék világából.

— **Kovács J. fogorvos** hazaérkezett s rendeléseit újra megkezdte.

— **Lókivitel Szerbiába.** A most lefolyt szekszárdi vásár alkalmával szerb katonatisztek a szerb hadsereg számára lovakat vásároltak. 48 darab szép állású, nyereg alá való lovat vettek, melyeket másnap négyével összekötve a Garay térről egy csoportban indítottak utnak a vasut felé, hogy onnan vasuton, Szerbiába szállítsák. A lovak darabjáért 220—230 forintot fizettek. Több gazda kocsijából majdnem erőszakkal fogták ki a szemrevalóbb lovakat.

— **Különös multság.** *Zsidó* Mátyás és *Sterneczki* József mözsi lakosok furcsa jókedvükben a községi hid padlózatát éjjel felszedték s a deszkákat összevagdalták. Az ilyen éretlen tréfa súlyosabb büntetésre való, mert a padló nélküli hidról éjjel bárki is életveszélyesen zuhanhat az árokba.

— **Elve eltemetve.** Ozorán két gyermek gondatlanságnak esett áldozatul. *Horváth* Gábor ozorai lakosnak udvarában, a part alatt játszottak *Bendek* Mihály 6 és *Bendek* Erzsike 4 éves gyermekek, e közben a part reájuk szakadt és mindkettőjüket elve eltemette. A szerencsétlen gyermekeket kiásták, de már csak halva. A vizsgálatot megindították.

— **Csendőrség áthelyezés Nagykönyiba.** A székesfehérvári csendőrparancsnokság értesítette *Döry* Pál alispánt, hogy a szakcsi csendőrsöt Könyiba szándékozik áthelyezni, mert Szakcsen a csendőrség nem kap lakást, Könyiba pedig czélszerű az áthelyezés, mert a magyar és német lakosság közt sok a surródás. De vármegyénk alispánja a szándékot éppen nem helyeselte s a csendőrparancsnokságot értesítette, hogy az őrsöt Szakcsról áttenni nem lehet, mert arra éppen Szakcsen, nagy szükség van s így az őrs továbbra is fog maradni.

— **Ismeretlen házitolvaj.** *Fekete* Ferencz döbrökői vasuti állomási előjáró panasolta, hogy már több alkalommal tapasztalta, hogy pénztárából kisebb-nagyobb összeg elvész, legutóbb pedig észlelte, hogy a pénztárt feltörték. A csendőrség a tetteseket kipuhatolni nem tudta, valószínű, hogy valamelyik pályőr járt rá a pénztárra.

— **Tettenért tolvaj.** *Stejancsics* György szedresi szatócs egy kis időre örizetlen hagyta a boltját s ezt az alkalmat *Dömény* János szedresi lakos felhasználva, a boltba lopózott s a pénzeszközökből az 1 korona 80 fillér készpénzt elcsenni akarta; ámde a házbeliék észrevették a hivatlan szarkát s rajta ütöttek, mielőtt elillanhatott volna.

— **Baromfi tolvajok garázdálkodása.** A szedresi szegény zsellérnépet egy idő óta valóságos rettegésben tartja egy jól szervezett tolvajbanda, melynek tagjai rendszerint két hetes időközökben 4—5 helyen feltörik a tyukolákat és az ezekben található összes baromfiakat elemelik. A szegény nép nem tud segíteni a veszedelmen. Jelentést nem mer tenni, mivel fél a költségtől, de leginkább a sok törvénybe járástól, miután ezzel napszámot is veszít, holott minden fillérre égető szüksége van a szegény embernek, különösen a mai nagy drágaság mellett. Itt úgy látszik, az előjáróságot nemtörődömségre bátorítja fel a zsványokat ezen vakmerő garázdálkodásra, a miről pedig biztos tudomása lehet, de jelentést aligha tett a csendőrségnél, mert eddig semmi nyomozás nem történt, holott a járőr majdnem naponta megfordul a községben. No de reméljük a legjobbat és hisszük, hogy az érdemes előjáróság minden intézkedést meg fog tenni, hogy a kevés vagyonaért aggódó szegény népet erélyesen megvédje az ilyen tolvajlások ellen.

— **Lakodalmi beköszöntő téglával.** *Lemler* István mözsi lakos, valamiért haragos *Schauber* Ferencz mözsi lakos és családjának, ezt a haragját úgy öntötte ki ellenük,

hogy mikor e hó 14-én Schauberknál lakodalom volt s a násznép együtt volt, az ablakon keresztül egy darab téglát bedobott a lakodalmások közé. A téglát *Méhn* Mártonné megsebesítette, a betört üvegtáblának egy szilánkjára pedig *Katzenberger* Mártonné szemébe repült. A furcsán beköszöntő legényt feljelentették.

— **Gyilkossággal vádolt csavargó.** *Gyuricza* József lakhely nélküli csavargót, a ki özv. *Laki* Lajosné volt gerjéni lakos meggyilkolásával és házassági szédelgés közben elkövetett többrendbeli lopással van gyanúsítva, a faddi csendőrség elfogta és a szekszárdi ügyészségnek átadta. Gyuricza ellen a pécsi törvényszéknél is van lopás miatt eljárás.

— **Árva J. könyvkereskedésére** felhívjuk a n. érd. közönség figyelmét (Szekszárd, Dr. Hangel-féle ház), hol szükségletét bárki jutányos árak mellett fedezheti. Igen nagy rakat *levélpapírosokban*, *képes levelező lapokban* és eredeti *solingeni zsebkésekben*. *Zenemű ujdonságok* zongorára, hegedűre és cimbalomra igen nagy választékban.

— **Csöd.** *Uglár* János szekszárdi építőmester ellen a szekszárdi kir. törvényszék, mint csődbíróság, a hitelezők kérelmére a csődöt elrendelte.

— **Ismeretlen verekedő.** Ószak-pusztán *Sánta* János napszámos öcsényi lakost f. hó 17-én egy előtte ismeretlen ember úgy elverte, hogy Sántát kórházba kellett szállítani.

— **Torkos suhancok.** *Bérdi* György simontornyai lakos 11 éves *Lajos* és 9 éves *József* nevű fiai a simontornyai szőlőhegyben többek préházának ablakát betörték, a préházából gyümölcsöt és szőlőt loptak s a hol találtak, a borból is jó nagyokat ittak. A kis suhancokat a bíróságnak feljelentették.

Borszék.

Ha Székelyföldön jársz — fenyvesek aljában —
Hol tündértől népes ragyogó világ van,
Megejt híres vizü **Borszéknek forrása**,
Mely már Atillát is vendégül traktálta.
Itt pedig **Toinában**, bikavér honában,
Borivóktól népes, venyigés világ van,
Melynek **lángborából** — ha megtelik gyönggyel
A magyar néplelek őseréje tör fel . . .

Csak **borszéki vizet** igyunk hát ily borral:
Magyar virtust nevel, életkedvet forral . . .

VIDÉK.

Dunaföldvár.

Egy áldozatkész áldozópap. Dunaföldvár község, tekintve lakosságának számát s gyönyörű fekvését, közműveitől még gazdaságilag hátra van maradva. Nincs középiskolája, kereskedelme, ipara pang, a lakosság közt a szegénység és eladósodás ténye tapasztalható. Nagy vesztesége a községnek az, hogy kevés tehetős, jóakaró és áldozatkész embere van s a néhány is elismerés helyett az illetékes körök hideg közönyre lelven, áldásos jótékonyosságát tovább nem gyakorolja.

De van a községnek jelenleg egy *Mecenása*, *Biró* Imre róm. kath. plébános, kinek áldozatkésztsége közismert dolog. Az érdekekben öszülő áldozópapnak alig repül el feje felett egy napja, hogy községe javára valamit ne tenne. Így nemrégiben Dunaföldváron egy csinos lakház került árverés alá. Az árverésen megjelent *Biró* Imre róm. kath. plébános is s árverezni kezdett, de a jelenlevők előtt mindjárt ünnepelesen kijelentette, hogyha a lakház az övé lesz, ő azt a polgári leány iskola részére, vagy más kulturális célra engedi át. E kijelentésre természetesen, hogy az árverezők az árveréstől elálltak s a ház 11,000 koronáért *Biró* Imréé lett, illetve az ő révén a község avagy a kulturáé. A nagy s nemes adomány a község anyagi és szellemi vagyonának előmozdítására jelentékeny hatással lesz s szép fekvésénél fogva iskolai célokra alkalmas is.

Biró Imre nemcsak ily alakban, de másként is szíven hordja községe boldogságát. Szíve egész melegével karolja fel a kis iskolás gyermekeket. A szegény tanulókat

ruhával, a jobb módúakat ajándékkal látja el. A községi képviselő-testületi gyűléseken a község erkölcsi, szellemi és anyagi előmeneteléért küzd. Mint iskolaszéki elnöknek különösen a tanítók szeretete jut neki osztályrészül, mint plébános nemcsak a kath. hívők, de az egész község lakosságának osztatlan tisztelete környezi s mint tűzoltó páter, az önkéntes tűzoltók egyik vezető férfia, a tűzoltóság megbecsültetését vivta ki. S ha van férfi, ki tiszta és nemes lelkesedéssel mások javáért fáradozik, ki saját boldogságát ez uton keresi és találja meg: úgy *Biró* Imre az!

Most amikor ezen legújabb nemesszívű adománya szélesebb körökben megszólván észrevétlenül maradt, elgondoltam, hogy mindezt mégis nyilvánosságra hozom. Írásomnál ugyan százsorta szebben beszél a nemes adomány s adakozójának nagyságát hirdetni fogja örökké. Tudom, hogy az „örög plébános ur“ a kitüntetések nem várja, de nyilvánosságra hoztam az esetet azért, hogy nemes áldozatkésztsége ez uton is nyerjen köszönetet és soraim befejeztével arra kérem a Mindenhatót, hogy *Biró* Imre plébános urat Dunaföldvár községe javára erő és egészségben még igen soká éltesse! S ez lesz jóságának, nemességének s nagyságának legszebb jutalma!

Budapest, 1905. november 15.

Fehér Sándor

m. kir. államvasuti tiszt.

Bonyhád.

— **Népgyűlés Bonyhádon.** A bonyhádi kerület függetlenségi érzelmű polgárai f. hó 19-én abból az alkalomból, hogy *Weber* János, a kerület képviselője beszámolóját tartotta, népgyűlést hívtak össze. A népgyűlésen a polgárok nagy számban gyűltek össze és a lelkesedés igen nagy volt. A népgyűlésen a kerület képviselőjének felkérésére *Boda* Vilmos a szekszárdi, *Csányi* Sándor a dárdai és *Thaly* László, a kaposvári kerület képviselői is megjelentek. A képviselők a *Weber*-kastélyból délelőtt 11 órakor érkeztek Bonyhádra. A vendégeket és a kerület képviselőjét a község határán dr. *Kanczler* Antal üdvözölte igen szép, feltűnést keltő beszéddel. A bandériumos menet ezután a Szentháromság-térre vonult, hol *Csik* József elnök lelkes beszéddel nyitotta meg a népgyűlést. Az elnöki megnyitó után *Weber* János tartotta meg köztetszés közt beszámolóját. Utána *Thaly* László beszélt katonásan (nyug. ezredes) ifjú lelkesedéssel a jelen állapotokról, majd *Csányi* Sándor és *Boda* Vilmos, mindenik szónok a nehéz időben összetartásra kérte a polgárokat. A népgyűlés *Weber* János indítványára *Apponyi* és *Kossuthot* táviratilag üdvözölte, dr. *Kanczler* A. indítványára pedig a Fehérvár-kormányzat bizalmatlanságot szavazott. Ezután *Csik* József rövid szavakkal berekesztette a népgyűlést, amely csendes lefolyású és méltóságteljes volt, bár a szocialisták néhány abczzal igyekeztek a rendet megzavarni. A népgyűlés után a Hanstein-féle vendéglőben társasbéd volt, hol a fehér asztal mellől nem egy tüzes hazafias beszéd hangzott el.

Paks.

Jubileum. A mai világban, mikor hivatalos kezdeményezésre a gyorsan élő nemzedék minden kis dolgot meg szokott ünnepelni, a jubileumok sokat veszítettek jelentőségükből. Ettől a hivatalos ünnepléstől eltérő, az igazi erény és érdem méltatása volt az a társadalmi uton kezdeményezett jubileumi ünnepség, amelyet Paks és környékének intelligenciája dr. *Kohn* Gábor vármegyei tb. főorvos tiszteletére rendezett azon alkalomból, hogy dr. *Kohn* Gábor 50 éves, eredményes orvosi működését betöltötte. Az ünnepelt tiszteletére f. hó 22-én a Bálint-féle vendéglőben rendezett közvacsorán helyből és vidékről mintegy 70-en jelentek meg; emelte az ünnepség fényét a szép számmal megjelent csinos hölgyközönség is, kiket a férfi sereggel együtt az őszinte szeretet és tisztelet hozott össze. A lelkes hangulat számos felköszöntőben nyert kifejezést. Az első

felköszöntőt *Hagymássy* Károly kir. közjegyző mondotta, meleg szavakban üdvözölve a negyvennyolczas nagy idők élő alakját, aki 50 év óta fejt ki lelkes és fáradságot nem ismerő munkálkodást az emberiség érdekében. Utána *Horváth* Sándor ev. főesperes mondott magas szárnyalású beszédet. Felszólaltak még *Paraté* György igazgató, ki az iskolaszék lelkes tagját éltette, majd dr. *Stern* Adolf böleskei orvos, aki az olesón gyógyító orvost üdvözölte humoros beszédében, továbbá dr. *Strausz* Adolf dunaföldvári orvos és *Fördös* Géza paksi ügyvéd. Dr. *Kohn* Gábor meghatottan mondott köszönetet a nem várt ünnepeletésért. A közvacsorát táncz követte, amely világos reggelig tartott. Az ünnepeletet többen táviratilag és levélbelileg üdvözölték, köztük gróf *Széchenyi* Sándor főispán és gróf *Benjovszky* Rezső országgyűlési képviselő.

A SZOMSZÉDBÓL.

A „Pécsi Lóverseny-Egylet“ vasárnap tartotta igazoló választmányi és alapszabályszerű őszi rendes közgyűlését. A tagok feltűnő nagy számban jelentek meg. Vármegyénk *Apponyi* Géza gróf, *Döry* Hugó, *Szlankovány* János által volt képviselve. A nagy érdeklődésnek oka az volt, hogy *Perczel* Dezső és *Fejérváry* Imre báró tisztségeikről leköszönt elnökök helyei voltak betöltendőek, egyben pedig a most kilépett tagok helyett, új tagok választásával egyidejűleg, az egylet újjászervezése. E czélből az egylet, az eddigi négy szomszédos vármegye területén kívül, ezután Fehér, Bács-Bodrog és Verőce megyékre is kiterjed, alkalmat adván a lötenyésztes iránt ottan érdeklődőknek is a P. L. E. tagjai sorába beléphetni. A közgyűlés egyleti elnöknek id. *Jeszzenszky* Ferenc országgy. képviselőt és ügyvezető al-elnökké pedig *Forster* László h. h. százados választotta meg. A jövő évi lóversenyeket is két napra tervezik; az idejét még nem határozták meg. Az 1907-ben rendezendő pécsi országos kiállítás ideje alatt is nagyobb szabású versenyeket fognak tartani s úgy intézik, hogy a kiállítás valamely ünnepségének alkalmát használják föl a versenyek megtartására.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Muzeumi felolvasások.

A múlt vasárnapon folytatta *Wosinsky* Mór felolvasási ciklusát. Ezen érdekes és tanulságos felolvasásban azt a kérdést fejtegette, hogy *honnan származik az ember*.

Különösen sokat foglalkozott Darwin tanának ezafolatával. Kimutatta az ember és majom testalkata és csontváza közötti, valamint az emberi léleknek és az állati párának a különbségét. Elősorolta az ember azon képességeit, melyeknek nyoma sincsen meg az állatoknál mint 1) a tanulásra való képesség, 2) az emberiség előrehaladása a szellemi fejlődés terén (az állatnál változatlan), 3) az önuralom, önelhatározás, 4) a beszéd és írás, ezeknek nyoma sincsen az állatnál és 5) a vallás.

Kimutatta, hogy az állat mindig természetesen mindent testi célokra, táplálkozási és nemi ösztönből tesz, az ember ellenben természetellenesen is, vagy pedig szellemi, sőt természetfölötti célokra is működik, mint a tudományról és vallásról. Van tehát lelke, mely az anyag hatalmán felül áll s így nem származhatott az állatból.

Ezután régészeti leletek segítségével bizonyítja, hogy a legrégebb emberi ereklyék a mai emberrel egészen azonos típusú mutatnak és hogy fejlődés az emberen legelső megjelenése óta a mai napig nem történt.

Darwin tanainak tarthatatlanságát még moderr. külföldi, különösen *Wirchow* nyilatkozataival erősíti.

Befejezésül a bibliának az ember teremtésére vonatkozó részleteit ismertette, a melyeket nem szó szerint, hanem szimbolikus értelemezendők tart.

Sajnos a közönség nem valami nagy számmal vesz részt a felolvasásokon s egyáltalán nem gondol rá, hogy azt az igazán lelkes és fáradhatlan munkásságot, amelyet *Wosinsky* kifejt — legalább tömegesebb megjelenésével kellene honorálnia. Ha a felolvasást ezután is ily gyér számmal hallgatják, annak sorozatát meglehetősen nagy szégyenére városuk intelligens közönségének egyszerűen be fogják szüntetni.

A felolvasások ezután este 8 órakor kezdődnek. A legközelebbi december 3-án lesz. Felolvasásra kerül az Uránia darabja: *A Rajna és az alpesek*. December 17-én *Ács* Lipót főgimn. tanár tart felolvasást *Raffaell Santi és korának* művészetéről. Ugyancsak december hónapban lesz felolvasás a *szent földről*. Dr. *Tanárky* Árpád Egyiptomról tart felolvasást, *Ács* Lipót pedig Rembrandtról és a modern francia festészetéről s rajtuk kívül még *Wosinsky* Mór 2—3 estén fogja szórakoztatni az azt hisszük jövőben *hálásabb* közönséget.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

A szekszárdi róm. kath. óvoda választmányi ülése. A szekszárdi róm. kath. óvoda választmányja e hó 23-án, *Döry* Pálné elnöklésével ülést tartott. Jelen voltak: *Szondy* Istvánné, *Triebler* Ilma, *Szévald* Oszkár, *Rácz* József. A karácsonyi ünnepélyt december hó 23-án délután tartják az óvodahelyiségében. 28 gyereket ruháznak fel, a többiek pedig játékszeret kapnak. Az ünnepélyt *Döry* Pálné, *Triebler* Ilma úrhölgyek és *Rácz* József gondnok készítik elő és rendezik. A közoktatásügyi miniszter leiratát, a melyben tudatja, hogy 400 korona segélyt engedélyezett az egyesületnek, örvendetesen vették tudomásul. *Döry* Pálné elnök a választmány nevében már köszönetet is mondott a miniszter támogatásáért. Gróf *Zichy* Gyulát az új pécsi püspököt feliratilag üdvözlők, s beiktatásán az egyesület *Rácz* József gondnokkal képviselteti magát, a kihez esetleg még mások is csatlakoznak.

A kaszinó halvaesorája. A szekszárdi kaszinó jövő hó 1-én halvaesorát tart: az ivet most körülzárja. Már eddig is szép számmal irták alá.

A rabsegélyző egyesület közgyűlése. A Szekszárd-tolnavármegyei rabsegélyző egyesület e hó 19-én d. e. 10 órakor *Ágoston* István kir. táblai bíró, alelnök elnöklésével ülést tartott. *Ágoston* István indítványára a közgyűlés az eltávozott dr. *Selcz* József helyére az egyesület elnökéül *Hazslinszky* Géza kir. tszéki elnököt választotta meg, ki az érte ment küldöttség: dr. *Szabó* Gyula, *Leopold* Sándor és *Szévald* Oszkár meghívására megjelenvén, pár szóval köszönetet mondott a ráesett választásért s ígéretet tett, hogy tőle telhetőleg mindent megtesz a derék egyesület felvirágoztatására. A közgyűlésnek már tárgya nem is volt.

MULATSÁGOK.

A nőegylet és róm. kath. óvoda estélye. Az özv. *Sass* Istvánné és *Döry* Pálné elnöklésével működő „Egyesült Szekszárd Tolnamegyei Nőegylet” és róm. kath. óvoda ebben az időben rendezett teatsúrjai befejezésük felé közelednek. Nagy közönségünk érdeklődése pedig még csak most kezd igazán ezek felé a mindég sikerülő élvezetes estélyek felé fordulni. E héten szerdán például oly szép számu közönség vett részt a teastélyen, hogy Szekszárd művelt társadalmát rég láttuk ily nagy számmal együtt; igaz, hogy maga a program is ritka vonzó volt. Fialat, szép leányok élőképeket mutatnak be, amelyek rendezése körül *Ács* Lipót főgimnáziumi tanár szerzett kiváló érdemeket. A képek következők voltak: 1. *Tavaszi Döry* Natália, *Urbanics* Sári, *Nászay* Paula, *Fink* Margit. 2. *Kártyavetés: Herczeg* Mariska, *Fink* Margit, *Etl* Cresti. 3. *Görög nő: Marcsekényi* Mariska. 4. *Táncz: Prehál*

N. Klieber Gizi, *Orosz* Flóra, *czigány: Mányoky* Ödön. A közönség szünni nem akaró tapssal fejezte ki a gyönyörű élőképek iránt való tetszését. A jelenvolt hölgyek névsora a következő: *Asszonyok: Özv. Sass* Istvánné, *Sass* Lászlóné, *Hazslinszky* Gézané, *Döry* Pálné, *Forster* Zoltánné, *Surányi* Viktorné, *Malicsék* Ödönné, özv. *Zavicsics* Milosné, *Mattioni* Jánosné, özv. *Laskó* Gyuláné, özv. *Orosz* Lajosné, *Györfürő* Benőné, *Miculcsu* Jánosné, *Tekus* Vilmosné, *Gyuk* Ferenczné, *Mányoky* Kornélné, özv. *Török* Józsefné, *Prehál* Henrikné, *Jakab* Lászlóné, *Fink* Kálmánné, *Schedel* Emilné, *Szabó* Ferenczné, *Hollósi* Jánosné, *Borzásák* Endréné, *Klieber* Györgyné, *Krammer* Jánosné, *Streit* Béláné, *Lovics* Lászlóné, *Mayer* Jánosné, *Tóth* Károlyné, *Tihanyi* Domokosné, *Dörnyei* Ferenczné, *Borsody* Lajosné, *Holub* Jánosné, *Kovács* Dávidné, *Kövessy* Ödönné, *Fejős* Károlyné, *Reichl* Sándorné, *Pirnitzer* Manóné, *Órffy* Lajosné, *Marcsekényi* Miklósné, *Seiner* Lipótné, *Wigand* Jánosné, *Perlaky* Józsefné, *Valló* Albertné, *Rácz* Józsefné, *Steinfeld* Béláné, *Szévald* Oszkárné, dr. *Rubinstein* Mátyásné, *Dömötör* Miklósné, *Kamarás* Béláné, *Kresmarik* Pálné, *Ágoston* Istvánné. **Leányok:** *Nászai* Paula, *Hadanics* Blanka, *Orosz* Flóra, *Herczegh* Mariska, *Fejős* Emma, *Salamon* Erzsébet, *Etl* Crestentia, *Szabó* Juliska, *Borzásák* Etelka, *Sass* Janka, *Rausz* Janka, *Chlumski* Mari, *Döry* Natália, *Klieber* nővérek, *Mayer* nővérek, *Borsody* Teréz, *Urbanics* Sára, *Fink* Margit, *Somogyi* Paula, *Marcsekényi* Mariska, *Ocskay* nővérek, *Stann* nővérek, *Wigand* Hedvig, *Kamarás* Józsa, *Tóth* Böske, *Seiner* Ilonka, *Müller* Julia. Az utolsó teastély e hó 29-én lesz.

TANÜGYI HIREK.

Tolnavármegye kir. tanfelügyelőjétől.

2022.

sz.

1905.

Valamennyi állami elemi iskolai Gondnokságnak, községi és felekezeti iskolaszéknek.

Benedek Elektől „Hazánk Története” czimen oly munka jelent meg, a mely a nép és az ifjuság felfogásához és értelmi színvonalához mért lelkes szavakban tárgyalja nemzetünk ezeréves történetét.

Valóban ez az első magyar könyv, mely az ifjuságot nemcsak megismerteti nemzetünk történetével, hanem, a mely egyszersmind a honismeret bibliája, a hazafiai és honleányi kötelességek gyönyörűen megírott törvénykönyve.

A nagyméltóságú vallás- és közokt. miniszter úr 1380/905. számú rendeletével elrendelte, hogy a beiratási fölösleggel rendelkező iskolák ezen munkát megszerezzék.

Felkérem ennél fogva tekintetes Czimet, hogy a szó alatti művet (ára 6 kor.) a f. iskolai év beiratási díjai terhére — amennyiben az még előbbi rendeletek folytán lekötve nem volna — a kiadó czégnél (Athenaeum, Budapest, Kerepesi-út 54. sz.) az ifjusági, vagy esetleg a tanítói könyvtár részére rendelje meg.

Szekszárd, 1905. november hó 5-én.

Tihanyi Domokos,
kir. tanfelügyelő.

Miniszteri elismerés. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter *Tihanyi* Domokos kir. tanfelügyelő felterjesztésére *Giins* Béla dunaföldvári lakosnak a népoktatás érdekében tanúsított azon hazafias áldozatkésziségeért, hogy a dunaföldvári izr. iskola részére három év leforgása alatt 950 koronát adományozott, elismerését és köszönetét nyilvánította.

Tájékoztató. *Nagy* Béla kir. tanfelügyelőségéi tollnok, lapunk munkatársa *Tájékoztatójának* első kiadása teljesen elfogyott. Minthogy azt nagyon sokan megrendelték, a második bővített kiadást rendezte sajtó alá, mely már teljesen készen is van. Ára 2 korona.

Kapható *Árva* J. könyvkereskedésében Szekszárdon. E könyvben az iskolaszéki elnökök, gondnoksági tagok, tanítók, tanítónők, óvónők, ipariskolák, tanfelügyelők és községi elöljáróságok mindent megtalálnak, mire tanügyi dolgokban szükségük van, miért is beszerzésre melegen ajánljuk.

Tanítóválasztások. A kalaznói ág. hitv. ev. iskolához osztálytanítóul *Wigand* Henrik, a tolnanémedi-i ág. iskolához *Káldy* Lajos és a gyékényesi iskolához *Horváth* Mihály tolnanémedi-i volt ág. tanító választott meg.

Uj tanítói állomás. Műzsön a tankötelesek nagy száma miatt negyedik tanítói állomás szerveztetett. Az állásra most van kiírva a pályázat.

Tanítóválasztás jóváhagyása. A közoktatásügyi miniszter *Hebenstreit* Irénnek a mázai és *Geiger* Jánosnak a műzsi iskolához való beválasztását jóváhagyta és részükre a már folyósított államssegélyek kifizetését engedélyezte.

Hazafias iskolaszék. A bonyhád—varasdi r. k. iskolaszék folyó évi október hó 12-én határozatilag kimondotta, hogy az ottani iskola tannyelve *eszantul tisztán magyar* legyen. Ezen hazafias, derék elhatározásra büszkék lehetnek a varasdiak. Így kellene Magyarországon minden hazafias érzésű iskolaszéknek cselekedni; követésre ajánljuk.

Uj kántortanító. *Ferenczy* József böleksi ev. ref. tanítót a barkányi kántortanítói állásra választották meg.

Uj iskola Gyöngön. Gyöng községe kötelezte a miniszter, hogy 1906. szept. 1-re községi iskolát állítson fel.

Államssegélyek. *Düchert* Jakab bikácsi ág. hitv. ev. tanító korpótlékának fedezésére 100, *Takács* Piusz ozorai róm. kath. tanító korpótlékának fedezésére szintén 100 korona, *Keleti* Márton kocsolai róm. kath. tanító fizetésének 800 koronáig való kiegészítésére 180, *Aikelin* Lajos udvari ág. hitv. ev. tanító korpótlékának fedezésére 100 koronát, *Daxner* Ferencz elaggott tanító részére 1906. évre 200 koronát, *Scherer* János keszöhidegkuti ág. hitv. ev. osztálytanító fizetésének 800 koronáig való kiegészítésére 700 korona államssegélyt utalványozott a miniszter.

GAZDASÁG.

A bor. A nyelvtudományi társulat nov. 21-iki ülésén *Gombocz* Zoltán A bor czimen egy terjedelmesebb munkájából adott mutatóvanyt. A magyar földön az első szőlőt a III. században, *Próbus* császár uralkodása alatt plántálták. Az Árpád-házból származott királyaink alatt virágzó szőlőművelésünk volt, a mint azt az egykoru adománylevelek tanúsítják. A szőlő-nevek közül maga a szőlő szó megvolt már a honfoglalás előtt s az első török érintkezés emléke. A rokonnyelvek közül hangzásban legközelebb áll a mi szőlő szavunkhoz a csuvasz *sirla*. A bakator s a formine szőlő név olasz, amaz a *bacca d'oro*-ból, emez valamely helynévből származott. A *kadarka*, a *dinka* szláv nevek, az első olyan szőlőt jelent, a mely Scutariban termett eredetileg, a *dinka* pedig dél-szláv név s kapcsolatban van a dinnyével. A rizling szót a némettől vettük át. A szőlőművelés köréből a *porhajás* s a *nyírlés* szavakat magyarázta, a melyeknek eredete még ma sem világos. A bor török eredetű szó, a krimi tatár nyelvben a *borla* szőlőskertet jelent. A seprő is török szó s eredeti alakjában *sepre*-nek hangzik. Hasonlóan török szavak a szür, s a karó. A borfajt jelölő löre, máslás, rámpás szavak német; a vinós, vinkó, szomorodni szavak pedig szláv eredetűek.

A viharágyu és a földművelésügyi miniszter. A szekszárdi szőlősgazdák, kik a jégverés elleni védekezésre tömörültek s évek óta folytatják a viharágyuzást meglehetősen költséggel, mert társaságuk alig néhány földművelő polgár kivételével csupán uritagokból áll, — társulatuk vagy egyesületük

fenntartására alapszabályt alkottak, melyet jóváhagyás végett a földművelésügyi miniszterhez terjesztették fel. A miniszter az alapszabályt jóváhagyási záradék nélkül azzal küldte vissza *Döry Pál* vm. alispánnak, hogy amennyiben a viharágyuzás kérdésében tartott nemzetközi kongresszusok egyetlen mozzanatot nem hoztak napvilágra, a mely ez eljárás sikerébe való hitet megerősítette volna s az utóbbi időben a legtöbb helyen már teljesen felhagytak a viharágyuzás alkalmazásával, a szekszárdi szőlősgazdák jég ellen védekező egyesületének összes érdekefeleit értekezletre hívassa össze, fennebb érintett aggályait velük közöltesse s alkalmas módon hasson rájuk, hogy a viharágyuzásnak a bizonyítható vagy igazolható legesekélyebb sikere hiányát is lássák be s az e czélra való egyesülés illetőleg a jelzett védekezési eljárás alkalmazásának szándékától — saját meggyőződésükből — álljanak el.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

A szekszárdi rendőrkapitányi hivatal helyisége. Több felszólalás történt már a rendőrkapitányi hivatalhelyiség czélszerűtlensége miatt. Így tarthatatlan állapot, hogy a rendőrkapitány másodmagával egy sötét, kis, 4 méteres szobában nyomorog, holott sokszor és különösen az előnyomozási ügyekben oly esetek fordulnak elő, a melyekről nem volna szabad az iroda személyzetnek is tudomást szerezni. Másrészt azért is okvetlen szükséges legalább a 2 szoba, hogy a megidézett feleknek legyen egy várószobájuk, mert a kapu alatt a legnagyobb léghuzamban kell óra számra ácsorogniok. A nyilvánosság útján is felhívom a polgármester ur figyelmét erre a rendezett tanácshoz nem méltó állapotra.

Egy kihallgatott

* E rovatban közérdekű felszólalásokat díjmentesen közlünk, a felelősség azonban a beküldőt terheli.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen

Margitka

leányunk elhunytá alkalmából koszorúk küldése és a temetésen való részvételükkel mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton is hálás köszönetünket.

Kreskai Ferencz és neje.

HIRDETÉSEK.

7936.

tkv. 1905.

Árverési hirdetmény.

A szekszárdi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szekszárdi Takarékpénztárnak, *Szabó Sándor és Széki Erzsébet* elleni végrehajtási ügyében előterjesztett kérelemre 900 kor. tőkekövetelés, ennek 1903. szeptember 1-től számított 7% kamata 82 kor. 30 fillér eddigi ezuttal 21 koronában megállapított s még fölmerülendő költségek kielégítése végett a szekszárdi kir. törvényszék területén levő, az öcsényi 2236 sztjkvben egészben végrehajtást szenvedő tulajdonául fölvevő Vincze dülbéli szántó 319 kor. 4032/a. hrsz. ebesi rét ingatlan 41 kor. úgy az öcsényi 3218 sztjkvben végrehajtást szenvedő tulajdonául fölvevő 4850/5. hrsz. Dunára dülbéli rét ingatlan 452 korona kikiáltási árban 1906. évi január hó 18 ik napján d. e. 10 órakor Öcsény község házával megtartandó árverésen eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át vagyis 31 kor. 90 fill., 4 kor. 10 fill., 45 kor. 20 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a bíróságnál való elhelyezést igazoló elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az árverés napjától számított az első részletet 1, a második részletet 2, a harmadik részletet 3 hónap alatt minden részlet után az árverés napjától számított 5 %-os kamatokkal a szekszárdi m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál lefizetni, s bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Szekszárdon, a kir. tszék, mint tkvi hatóságnál 1905. évi november hó 10-én.

Markovich,
kir. tszéki bíró.

7529 sz.

tkv. 1905.

Árverési hirdetmény.

A tamási kir. járásbírósnak mint tkvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy Fuhsz és Schlichter budapesti cég végrehajtónak, *Kezeli Ferencz naki Iakos végrehajtást szenvedett elleni* végrehajtási ügyében 546 kor. 03 fillér tőke, ennek 1905. évi július hó 16 napjától számított 6% kamatai 29 kor. 30 fillér, 21 kor. 30 fill. per és végrehajtási már megállapított, úgy 23 kor. 30 fillérben ezuttal megállapított költségek kielégítése czéljából a szekszárdi kir. törvényszék a tamási kir. járásbírósnak területén levő 1, a naki 738 sztjkvben A. I. 77, 80, 245, 246 sorsz. ingatlanokból álló telki birtoknak végrehajtást szenvedő juttalékra 534 kor. 2, a naki 566 számú tjkvben A. 318 hrszám alatt fölvevő ingatlan az 1881. LX. t.-cz. 156 §-a értelmében egészben 205 kor. kikiáltási árban 1906. évi január hó 20 napján d. e. 10 órakor, Nak község házával végrehajtató, vagy helyettese közbenjötté esetében megtartandó árverésen elfognak adatni

Figyelmeztetnek a venni szándékozók, hogy az árverés megtartása előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni és a vételért 3 egyenlő részletben 5% kamatokkal együtt a tamási kir. adóhivatalnál, mint letéti pénztárnál lefizetni kötelesek, végre, hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírott tkvi hivatalnál úgy Nak község házával megtekinthetők.

Az elrendelt árverés a fenti számú tjkvben feljegyeztetni rendeltetik.

Tamásiban a kir. járásbírósnak, mint tkvi hatóságnál 1905. évi október 7-én.

Reberics,
kir. albíró.

922 szám.

1905.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szekszárdi kir. járásbírósnak 1905. évi V. II. 230/3 számú végzése következtében Dr. Márkus Adolf bpesti ügyvéd által képviselt A Bayer & Cie javára, **Bachsitz Károly és társai ellen** 691 kor. — fill. s jár. erejéig 1905. évi szeptember hó 9-én fogatosított kielégítés végrehajtás útján lefoglalt és 2050 kor. — fill. re becsült őszi és tavaszi kabátok, czipők, napernyők, gyermek kocsik, varrógépek stb. álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szekszárdi kir. járásbírósnak VII. 230/7 1905. számú végzése folytán 691 kor. — fill. tőkekövetelés, ennek a végzés szerint járó 6% kamatai és eddig összesen 158 korona 42 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Szekszárdon alperes üzletében leendő eszközésére 1905. évi november hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Szekszárdon, 1905. évi november hó 13-án.

Mányoky,
kir. bír. végrehajtó.

Nagy választék

a legújabb divatu izléses és csinos **eljegyzési kártyákból, meghívókból, levélpapírokból és névjegyekből**

BÁTER JÁNOS
könyvnyomdájában.

Üzleti jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. figyelmét felhívni teljesen újból átalakított és újonnan berendezett

nagy áruházamra,

melyet **Szekszárdon, Garay-tér Dicenty-féle házban** a kir. pénzügy-igazgatóság bérpalotájában megnyitottam.

Raktáron vannak és nagy választékban kaphatók a legjobb minőségű, a modern izlésnek és divatnak megfelelő

női és gyermek felöltők, szörme boák, női és férfi ruhakelmék, bársony és selyemárak,

kitünő minőségű vászon- és pamut-árak, női-, férfi- és gyermek-czipők, ingek, gallérok és kizelők, nyakkendők, keztyűk és kalapok, csipkék, szalagok és mindenféle kötött és rövidárak.

Pontos kiszolgálás! Olcsóra szabott árak!

Üzletem megtekintését kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Seiner Lipót.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy nálam, a vasuti vendéglő hátsó udvarában mindennemű

száraz tűzifa

jutányos árért, egyuttal bel- és külföldi legjobb minőségű

S Z É N

is kapható. A méretről minden vevő meggyőződhetik; a legújabb (Fairbanks százas) hidmérleg áll rendelkezésére. Külön szénkosarak 50 klg. űrtartalommal és külön szénkocsival lesznek haza szállítva.

Egyuttal tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy az elsőrendű száraz bükk hasábfát gőzerővel fűrészeljük is és azt is megmérve, jutányos árban szállítjuk.

Az árak nálam megtudhatók.

Tisztelettel 7-10

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

a vasuti állomással szemben a saját házában és telepén **Szekszárdon.**

H I R D E T É S E K

jutányos áron vétet-
nek fel lapunk kiadó-
hivatalában.



Egyszeri átsimítás Schicht-szappannal

(Szarvas vagy kulcsszappan)

pótol

8-8

Kétszeri átsimítást közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!



Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitűnőnek bizonyult készítmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít **köszvényt, csúzt, rheumát** és egyéb meghűlésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitűnő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemze közti kiállításon díszoklevéllel, arany éremmel és aranykeresztel kitüntetve.

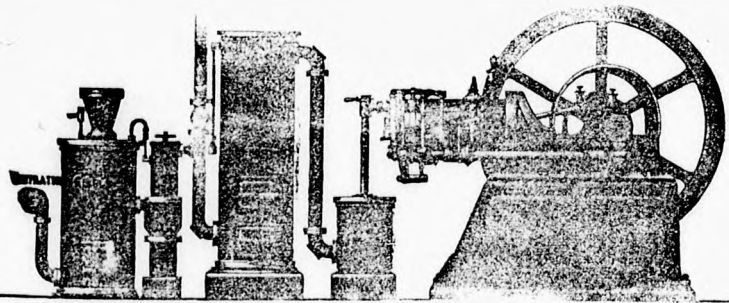
Készíti: **Remetey Dezső** gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei főelárusító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét-eladók árengedményben részesülnek.

8-52



Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

5-52

Ha köszvényben, reumában szenved,

ne kísérletezzen semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg

Dr. Fleisch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derék-fájást, kezek és lábak gyengeségét, ütés, erőltetés, rándulás, ficamodásból származó fájdalmakat és dagasztásokat biztosan gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrégebb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használt. Kapható a feltalálónál és egyedül készítőnél:

Dr. FLEISCH EMIL

„Magyar Korona“ gyógyszertárában
Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 korona. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük.

5-52

Részletfizetésre

porcellán és üveg szervizet, lámpák, china ezüst. Kérésre képes színes áraján. Egyenlőtlen utazók felvételnek, kik vendéglátást, kereskedőket és bencészeket látogatnak. Híres szegedi paprika eladásával sokat keresnek. 1 kiló vlaghírű szegedi paprika 3 forint utánvétellel.

Ivankovits Károly és Fia Szegeden.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszert készítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvó hangszer, hur stb. stb., míg **REMÉNYI** legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és cimbalomok hangolása és javítása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. 5-52

Sömörbetegek,

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító leveleket teljesen ingyen.

Rolle C. W. gyógyszerész Altona-Bahrendfeld (Elbe). 5-52

Nincsen betegség házában,

ha meghoztatja a híres

KIRÁLY-BALZSAMOT,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedül biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszárgatást, köhikét, gyomorfájást, szóval minden betegségnek egyedül biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges, hogy minden háznál készületben legyen. Egy nagy üveg 2 korona 55 fillér, 3 üveg 6 korona 55 fillér, bérmentve, utánvétellel. Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth Lajos-utca. Budapesten: Török József gyógyszertárban, Király-utca 12. Ugyanek az ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő,** melytől a legrovidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető, 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel. 5-52

Első styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész.

Magyarországi képviselő és raktár:

BUDAPEST,
VI., Terező-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőszárral, házi és ipari célra részletfizetésre is kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép- és kerékpár javító műhely. 5-52

Harisnya-különlegességek!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Dús választék a legdivatosabb

női-, férfi- és gyermek-harisnyákban.

KALLÓS L.

Budapest, VIII., József-körút 9.

12 pár

saját kötesű fekete czérna-harisnya 10 korona.

5-52

Eladó.

Egy **szalon berendezés**
olesón eladó.
Czim a kiadóhivatalban. 3-3

Pénzkölesön!

Házakra, földbirtokokra I., II. helyre olesó feltételek mellett, valamint személyhitelt kezes nélkül is 200 koronától feljebb mindenféle állásu egyénnek 4 korona havi törlesztésre gyorsan és olesón közvetít cöskői Várady Lajos Budapest, Kerepesi-ut 62. — Bővebb felvilágosítással azonnal szolgálok válaszbélyeg ellenében. 18-52

Üzlet áthelyezés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Szekszárdon, Széchenyi-utca Mehrwerth-féle házban fennállott aranyműves és ékszerész üzletemet **f. é. október hó 1-én a Kaszinó bazár épületébe helyeztem át.**

Ajánlom a következő cikkeket nagy választékban:

Brilliáns és gyémánt gyűrűk,
Brilliáns és gyémánt fülbevalók,
Arany és ezüst fülbevalók,
Arany férfi és női gyűrűk,
Arany és ezüst láncok,
Arany és ezüst gombok,
Karkötők, szivek és függelékek,
Dohány- és cigaretta-tárczák, valamint
China-ezüst tárgyak.

Elfogadok mindennemű átalakításokat és javításokat.

Tisztelettel

Král János

9-10

aranyműves és ékszerész.

Iszákosság nincs többé!



Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodabátása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömerdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 26-52

INGYEN PRÓBA 569. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, lev.-lapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 569)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kínese Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivívta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olesó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárúsító vidékünkön

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1⁴/₁₀ literes palaczk 48 fillér. 1 literes palaczk 40 fillér. 1/2 literes palaczk 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felényivel olcsóbb! Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb kedvezmény. Az üres palaczkokat az elárúsítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiainál.** Tolmán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ekes Edéné** fűszerkereskedőknél.

18-52

Községi jegyző urak figyelmébe

ajánlja Báter János czég Szekszárdon

nagy községi nyomtatvány-raktárát.

Jó anyag, gyors kiszolgálás, előnyös árak.

A varrógép csak akkor varrógép,
ha azt szakértő kereskedő választja meg.

Kizárólag kiváló

**Eredeti Afrana
Eredeti Wettina
Central-Bobbin**
varró- és műhímzőgép

és családi

Singer-varrógépeket
adunk el 10 évi jótállással.



Eredeti

**Afrana
Karikahajós
Central-Bobbin**
iparos varrógépeket

adunk el

10 évi jótállással.

Kedvező részletfizetések. Használt gépeket becserélünk.

A műhímzés tanítását szakképzett műhímzőnők díjmentesen végzi, még vidéken is.

Gazdasági gépek, u. m.:

vetőgépek, szecsakavágók, darálók, répavágók, ekék, mérlegek stb. állandó raktára.

Nagy mehanikai javítóműhely.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek (mehanikusok)

varrógépek, kerékpárok és gazdasági gépek raktára

SZEKSZÁRD, Garay-tér.

21-26